

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
ÚSTAV TEORIE A PRAXE OŠETŘOVATELSTVÍ
140 59 Praha 4 – Krč, Vídeňská 800

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: Sociální opora a její vliv na depersonalizaci, pracovní spokojenost a prožívaný zdravotní stav u sester na intenzivní péči

Název diplomové práce v anglickém jazyce: Social support and its influence on depersonalization, job satisfaction and subjectively experienced health condition of nurses on intensive care units

Autor práce: Bc. Věra Blahníková

Název studijního oboru: Ošetřovatelství v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči

Forma studia

Vedoucí práce: Mgr. Vladimír Vavrda, Ph.D.

pracoviště: Ústav pro humanitní studia v lékařství 1. LF UK v Praze

Oponent práce: Mgr. Milena Vaňková

pracoviště: ÚTPO 1. LF UK v Praze

Akademický rok 2014/2015

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny slovně, počtem bodů a navrženým klasifikačním stupněm. Oba hodnotitelé (vedoucí i oponent) vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (v daném bodovém rozpětí a struktuře), návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí posudku bývají také doporučené otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro jednotlivé klasifikační stupně je pouze doporučené, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos práce může převážit drobné nedostatky, anebo naopak zásadní pochybení v klíčovém aspektu může být natolik závažné, že práce není doporučena k obhajobě i přes jiné nesporné kvality).

Klasifikace navržená v posudcích není pro zkušební komisi Státních závěrečných zkoušek závazná, ta k posudkům sice přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I v případě jednoho či obou nedoporučujících posudků může student závěrečnou práci před komisí obhajovat.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	3
<p>Abstrakt (slovní hodnocení) Abstrakt koresponduje s obsahem práce, avšak neobsahuje zcela všechny klíčové části, jež by čtenáři jistě napomohly stručně a výstižně orientovat v obsahu předkládané diplomové práce (postrádám zejména stanovené výzkumné otázky a stanovené hypotézy).</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	20
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení) Autorka se v tématu práce dobře orientuje a zdůvodnění volby tématu práce je logické. V textu bohatě cituje české i zahraniční prameny. Zvolená literatura je aktuální. Na pozadí kritické analýzy empirických, zejména zahraničních studií, vymezuje základní koncepty: sociální opora, depersonalizace, pracovní spokojenost, prožívaný zdravotní stav. Tyto pojmy operacionalizuje a současně také propojuje se širším kontextem specifik práce sestry na pracovištích intenzivní medicíny.</p>		
<p>Použití metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám ▪ Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům 	20

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? ▪ Má práce logickou strukturu? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné 	
<p>Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)</p> <p>Metodika práce je autorkou zvolena účelně. Empirická část práce, jež se zakládá na kvantitativním statistickém zpracování dat, získaných pomocí dotazníků, je logicky uspořádaná. Výzkumné cíle a hypotézy jsou stanoveny adekvátně, jsou konkrétní a smysluplně testovatelné pomocí autorkou zvolené a podrobně popsané metodiky. Také velikost vzorku respondentů (N=121) je přiměřená. V dalších částech práce jsou získaná data a jejich vztahy prověřována na základě korelační analýzy a analýzy rozptylu ANOVA.</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpovídají všechny uvedené informace soudobému stavu poznání? ▪ Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy? ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření 	20
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)</p> <p>Výsledky jsou zpracovány do přehledných grafů a tabulek, erudovaně prezentovány v kontextu relevantních empirických studií v kapitole diskuse, na niž navazují stručné, ale přehledné závěry, včetně doporučení pro praxi. Autorka se neopomněla zaměřit také na vyjádření k problematice reliability a validity dat, diskutuje také omezení studie. V neposlední řadě naznačuje podněty a možnosti pro případné pokračování výzkumu. Autorka v práci uvádí relevantní zdroje, včetně zahraničních v přiměřeném počtu a odpovídající rozmanitosti (Seznam použité literatury obsahuje celkem 127 zdrojů, z nichž 70 je zahraničních, převážně časopiseckých).</p>		
<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky související s tématem práce a realizací výzkumu? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního 	10

<p>účastníků výzkumu?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? ▪ Byla respektována pravidla publikační etiky? <p>(0-10 bodů)</p>	<p>charakteru</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce 	
<p>Etické aspekty práce (slovní hodnocení) Výzkum byl realizován v souladu s etickými aspekty a zásadami.</p>		
<p>Odborný a společenský přínos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	<p>10</p>
<p>Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení) Autorka diplomové práce zvolila zajímavé a aktuální téma, které v podmínkách oboru intenzivní péče není v podobném rozsahu v České republice systematicky zpracováno.</p>		
<p>Formální úroveň práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? ▪ Má práce dobrou jazykovou úroveň? <p>(0-15 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké akademické úrovni 	<p>15</p>
<p>Formální úroveň práce (slovní hodnocení) Diplomová práce je členěna do úvodu, teoretické části se šesti kapitolami přehledně strukturovanými do podkapitol, empirické části a závěru. Předložená diplomová práce přináší souhrn aktuálního poznání o tématu sociální opory, včetně determinujících aspektů. Práce je dobře strukturovaná a přehledná. Oceňuji pečlivou korekturu textu. Obsah práce a způsob jejího zpracování svědčí o komplexním vhledu do problematiky a zájmu autorky práce o zvolené téma.</p>		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro diplomové práce
Výborně	100–86
Velmi dobře	85–71
Dobře	70–56

Práci klasifikuji stupněm: **Výborně / ~~Velmi dobře~~ / Dobře**

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Z hlediska formálního předložená diplomová práce splňuje všechny náležitosti diplomové práce a vyhovuje standardům kladeným na odborné texty.

Práci doporučuji / ~~nedoporučuji~~ k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

K obhajobě předkládám otázku, která vychází z textu na str. 64, kde autorka poukazuje na týmovou supervizi nebo psychoterapeutická sezení, jako dva možné nástroje sociální opory a zvládnání pracovní zátěže a stresu sester. Otázka zní: V čem se oba zmiňované přístupy a koncepty shodují a jaké jsou odlišnosti pro jejich využití v ošetrovatelské klinické praxi?

V Praze, 27. 5. 2015

Mgr. Milena Vaňková

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.